

De bijvoorbeeld-databank: Concrete voorbeelden ter illustratie van studentgecentreerd onderwijs

M. Clement
N. Coelmont

21 mei 2007

inhoud

- Waarom een databank?
- Studentgecentreerd onderwijs: de kern
- Demonstratie
- Kwaliteitsbewaking
- Op naar nieuwe voorbeelden
- Effecten van de databank

Waarom een databank?

- Associatie K.U.Leuven huldigt studentgecentreerde onderwijsvisie en onderkent belang van professionalisering van docenten.
- Docenten leren graag uit systematisch gepresenteerde “ervaringen” van collega’s.
- Databank als motor voor onderwijsvernieuwing
- Aangehaalde pluspunten in de literatuur (Ottewil, Shephard & Fill, 2002):
  - *Interesse en nieuwsgierigheid* opwekken
  - *Inspireren*
  - Docenten uitnodigen om te *experimenteren* en te vernieuwen
  - *Communicatie* en *discussie* over innovatie stimuleren
  - *Reflectie* uitlokken

Een beetje geschiedenis

- 2001-2002: start bv-project met 4 partners (K.U.Leuven, UA, Katho, Arteveldehogeschool)
- 2003-2004: Lessius treedt toe
- 2005-2006: UGent treedt toe
- 2006-2007: KaHo-StLieven en Hogeschool Gent treden toe
- Projectgroep bewaakt kwaliteit van databank met (momenteel) 87 voorbeelden en 30 steekkaarten

Studentgecentreerd onderwijs: de kern

- *Individueel reflectiemoment*
- Hoe heb je je expertise in je vakgebied verworven?
- Welke kenmerken van jezelf, je gedrag en de context droegen bij tot de ontwikkeling van je expertise?

Studentgecentreerd onderwijs: de kern

- *Zoemsessie met buur*
- Waarmee zou je zeker rekening houden wanneer je expertise in je vakgebied bij anderen zou willen helpen ontwikkelen?

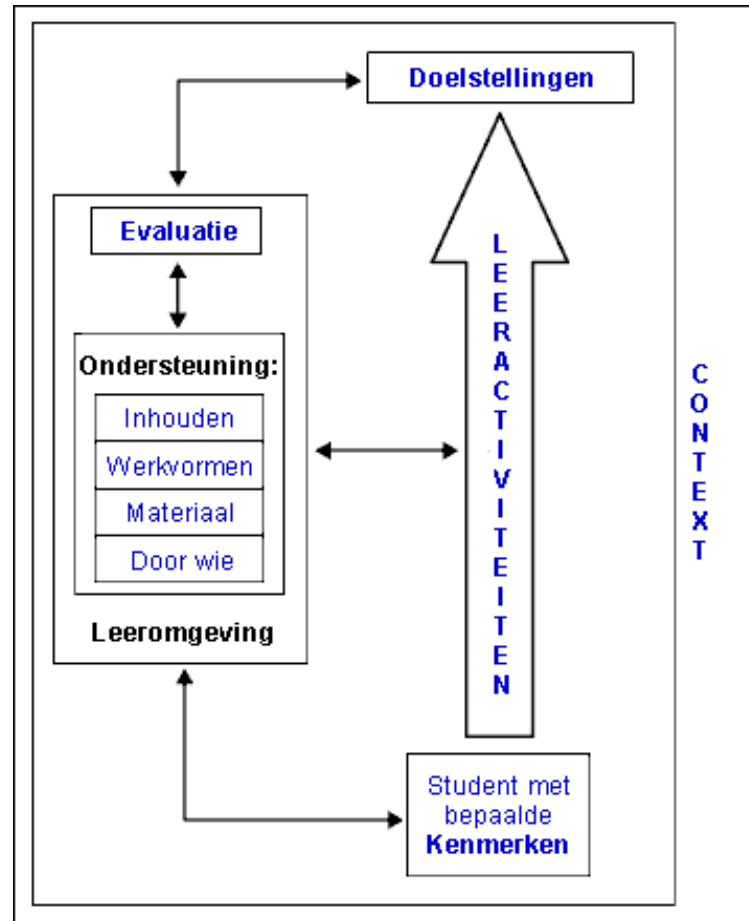
Studentgecentreerd onderwijs: de kern

- *Plenum*
- Inventarisatie van antwoorden op de derde vraag

Studentgecentreerd onderwijs: de kern

Demonstratie

- een voorbeeld zoeken via een trefwoord
  - onderdelen voorbeeld overlopen
- bijhorende steekkaart raadplegen
  - onderdelen steekkaart overlopen
- een steekkaart zoeken via alfabetische lijst
- bijhorend voorbeeld bekijken
  - een woordenboekitem opvragen

Kwaliteitsbewaking

- Criteria studentgecentreerd onderwijs (n=34): items over doelstellingen, studentenkenmerken, leeractiviteiten, ondersteuning, evaluatie; feedback én onderlinge afstemming daartussen
- Revisiecyclus: uitgeschreven voorbeelden worden becommentarieerd door projectmedewerkers, herschreven, besproken en vervolgens al dan niet ingevoerd (eventueel na finale bijstelling van de tekst)

Op naar nieuwe voorbeelden

- Denk na over een onderwijspraktijk uit jouw departement/opleiding/vakgroep die in aanmerking komt voor opname in de databank: overloop de elementen van het schema
- Bespreek het voorbeeld met je buur: toets het af aan de criteria voor studentgecentreerd onderwijs (leeractiviteiten)
- Plenaire bespreking

Effecten van de databank

- Hoe ervaart men gebruik?
  - Gebruiksvriendelijkheid van de interface wordt unaniem positief beoordeeld. Inschatting van kwaliteit heeft geen effect op mate of aard van impact.
- Welke gevolgen heeft gebruik?
  - Databank raadplegen is ‘persoonlijk’. Gebruikers hebben te weinig tijd om erover te communiceren.
  - Oudere gebruikers beoordelen de databank uitdrukkelijker als interessant en inspirerend.

Effecten van de databank

- Wie gebruikt ze?
  - Gebruikers variëren qua profiel (leeftijd, geslacht).
  - Onderwijsondersteuners bezoeken de databank vaker dan docenten.
  - Docenten vinden de voorbeelden interessant en inspirerend maar ze gaan niet zelf op zoek naar dergelijke instrumenten. Ze hebben een incentive nodig om ze te raadplegen.

Besluit

- Waar vind je de databank?
  - <https://www.kuleuven.be/icto/bv/>
- Je wil met jouw onderwijspraktijk in de databank?
  - Wend je tot Bart D'Haenens!
- Je hebt vragen?
  - Stel ze!

Referenties

- <https://www.kuleuven.be/icto/bv/>
- Baars, G., van de Ven, M., Wieland, A., Jager, K., Walsarie Wolff, S., Meijerink, L., Bakalis, L.D., Deinum, J.F. & Verheij, G-J. (2003). *Digit@le Did@ctiek: Professionalisering van docenten via het web. Evaluatie Digit@le did@ctiek bij gebruikers*. Rotterdam/Delft/Groningen, OECR, EduTec, RUG.
- Clement, M., Elen, J. & Maerevoet, E. (2004). De BijVoorbeeld-databank. *ICT & Onderwijsvernieuwing*, 6, 1-16.
- D'Haese, I. (2005). Deskundigheidsbevordering van docenten via het web. In I. D'Haese & M. Valcke. *Digitaal leren: ICT-toepassingen in het hoger onderwijs*. Leuven, Lannoo Campus.
- Vanthournout, G., Coelmont, N. & Maerevoet, E. (2003). De Bv-databank: een digitale inspiratiebron voor docenten i.v.m. activerend onderwijs. Paper gepresenteerd op de VLHORA studiedag Digitaal leren: Ritsen tussen didactiek & ICT, 16 september 2003, Leuven.
- Vanthournout, G. (2006). Collections of good practices: user profiles and impact on professional development of users. Paper presented at the Conference of the International Consortium of Educational Developers, Sheffield.
- Mieke.Clement@duo.kuleuven.be
- Natalie.Coelmont@duo.kuleuven.be